

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
VLADA KANTONA SARAJEVO**

EKSPOZE PREMIJERA

Sarajevo 15. 11. 2023

Premijer KS:
Nihad Uk

Poštovani predsjedavajući, zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo, uvažene zastupnice i zastupnici, uvaženi predstavnici medija, drage gledateljke i gledatelji Televizije Kantona Sarajevo, dame i gospodo,

Danas stojim ponovo pred vama i tražim podršku da još hrabrije i energičnije nastavimo posao koji smo započeli. Bilo bi politički i ljudski nekorektno praviti značajne izmjene u odnosu na viziju koju sam za ovom govornicom izložio vama i građanima koje ovdje predstavljamo. Stojim iza mog svjetonazora, vizije, načina rada i shvatanja prioriteta, kao i obećanja koje sam dao. Podsjetit ću ukratko na neke od smjernica, ciljeva Vlade, prioriternih pitanja i načina na koje ih rješavamo i planiramo nastaviti rješavati, kako sam rekao, još odlučnije i hrabrije.

U ekspozeu koji sam vam svojevremeno prezentirao, poseban naglasak sam stavio na mlade, na ozbiljnije, a ne samo deklarativno, involviranje u rješavanje njihovih problema i prioriteta a sve sa ciljem njihovog kvalitetnijeg života i ostanka u Bosni i Hercegovini. To vidim kao moju ličnu, ali i našu zajedničku generacijsku bitku za ovaj grad i Bosnu i Hercegovinu. Od mog prvog obraćanja do danas ostvarili smo ozbiljne iskorake i rezultate u različitim resorima, na koje zajedno možemo biti ponosni.

- Vlada je izdvojila pet i po miliona KM za pomoć mladima pri kupovini stana;
- omogućili smo besplatne udžbenike za sve đake osnovnih škola u Kantonu Sarajevo, kao i besplatne karte za javni gradski prevoz svim studentima i učenicima;
- položili smo kamen temeljac i započeli radove na izgradnji Univerzitetske biblioteke koja će biti simbol naših stremljenja da Sarajevo pokaže svoju regionalnu i evropsku ambiciju kada je u pitanju obrazovanje;
- zadovoljstvo mi je najaviti da smo započeli i izradu Strategije za mlade 2024 – 2028 godina, čiji ćemo nacrt ovdje razmatrati već u narednim sedmicama.

Od većine drugih rješenja ekonomske, socijalne i komunalne politike koje smo realizovali u prethodnom periodu, korist će imati upravo naši mladi ljudi: pri tome mislim i na izgradnju decenijama čekane pruge i poboljšanja gradskog prevoza u našem Kantonu.

Rekao sam, također, kako ova Skupština i Vlada moraju biti ogledalo Sarajeva, isticati njegovo dostojanstvo i reputaciju koje su mu ostavile neke generacije davno prije nas. Istovremeno, Sarajevo mora biti refleksija dostojanstva naše Bosne i Hercegovina, ono je njen glavni grad. Po Sarajevu nas prepoznaje čitav svijet. To je odgovornost koje u svakom momentu moramo biti svjesni. Sarajevo danas ima historijsku šansu da zasija na mapi regiona, Evrope i svijeta.

Vizionarskim razmišljanjem trebamo vratiti samopouzdanje i vjeru našim građanima da na ovaj način promišljaju i doživljavaju Sarajevo.

Brojni su projekti koji nas usmjeravaju na tom putu, nabrojat ću samo neke:

- završili smo rekonstrukciju pruge i započeli novi krak prema Hrasnici;
- pokrenuli smo subvencije za otvaranje novih aviolinija prema Sarajevu, dok će efekte subvencija naši građani i privreda osjetiti već naredne godine;
- vratili smo vlastite prihode našim ustanovama kulture omogućivši im stabilnije finansiranje, ali još važnije - motivišući ih da proizvode svjetske kulturne sadržaje, po čemu smo već prepoznati.

Kultura je naša lična karta!

Rekao sam da ne trebamo gledati samo sebe, već kao glavni i najveći grad pomagati i druge – i to smo radili, čestito i predano. Primjera je opet mnogo, ali izdvojit ću podršku radu Memorijalnog centra u Srebrenici i pomoć narodu Palestine. Bio sam prvi zvaničnik iz BiH, i na to sam posebno ponosan, koji se obratio ambasadoru Palestine u BiH s molbom da nam daju smjernice kako da najučinkovitije pomognemo građane Palestine u njihovim najtežim danima.

Ono što smatram jednim od svojih najvažnijih zadataka, a to sam naveo i u prethodnom programu i akcionom planu, jeste da u Vladi održavam nivo saradnje, komunikacije i transparentnosti na što kvalitetnijem nivou te da s kolegama ministrima istu tu sinergiju reproduciramo na naše građanke i građane. Kad su u pitanju građanke i građani, evidentno je da su počeli ovu Vladu i Skupštinu u zavidnoj mjeri doživljavati kao sredstvo za poboljšanje vlastite kvalitete života. Oni su nam uistinu veliki podstrek i značajan korektiv pri rješavanju brojnih problema iz najrazličitijih aspekata života u Kantonu. Ta sinergija već postoji i sa novim sazivom Vlade samo ćemo je dodatno ojačati. Tu smo, slušamo vas, ovo je vaša Vlada. Preuzimamo odgovornost ne samo za najbolje rezultate već i za one rezultate koji nisu ispunili naša očekivanja. Zato želim da znate i o onom čime nisam zadovoljan. Sprega koju smo imali unutar Vlade i skupštinske većine, na mjestima je labavila i s vremenom pukla.

Otuda se i stvorila potreba za rekonstrukcijom Vlade.

Uvjeren sam da će novi saziv pokazati najviši stupanj svijesti o važnosti jedinstvenog djelovanja po prioritetnim stvarima za naš Kanton. Što se tiče prioriteta, to su:

- nastavak transformacije javnog prijevoza;
- dodatni poticaji za rješavanje stambenog pitanja mladih;
- otvaranje poslovnih zona;
- izgradnja modernog univerzitetskog kampusa

Poseban naglasak bih sada stavio na čistoću naših ulica. To je segment naših aktivnosti gdje, nažalost, do sada nismo imali rezultate na kojima insistiram. Ulice Sarajeva i ostalih mjesta u Kantonu trebaju i moraju biti lice našeg grada. Odnos prema smeću i otpadu se mora početi mijenjati. Promjenom navika odlaganja i reciklaže ulažemo u evropsko Sarajevo. Za viziju besprijekornog Sarajeva koju imamo i za koju se nadam svi zajedno ovdje zalažemo potrebna nam je stabilna podrška iz skupštinskih klupa. Zbog svega navedenog vas pozivam, opozicija meni, stranci ili koaliciji koju predstavljam možete biti, ali ne dozvolimo da bilo ko od nas bude opozicija Sarajevu. Za one koji vole ovaj grad i naš Kanton, moja vrata su uvijek otvorena.

No, dopustite mi ipak da istaknem šta će to biti prioritet unutar pojedinih resora:

Ministarstvo pravde i uprave

Glavni fokus aktivnosti Ministarstva pravde i uprave u narednom mandatu bit će na digitalnoj transformaciji javnog sektora u Kantonu Sarajevo i izmjenama propisa potrebnih da se ova transformacija dogodi. Digitalizacija će podići kvalitetu usluge građankama i građanima Kantona, koji će do kraja ovog mandata svojim digitalnim potpisom preuzimati dokumente, aplicirati, tenderisati, plaćati usluge i obavljati druge slične radnje što je ustaljena praksa u cijeloj Evropi.

Nadalje, u cilju usaglašavanja pravnog okvira s Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i implementacijama presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, Ministarstvo pravde i uprave će predložiti amandmane na Ustav Kantona Sarajevo kao i tekst Zakona o lokalnoj samoupravi Kantona Sarajevo. Ministarstvo će u narednom mandatu biti i nosilac aktivnosti u vezi s mapiranjem koraka potrebnih za ustavno-pravnu reformu Kantona Sarajevo, a u skladu s dugoročnim ciljem transformacije Kantona u Sarajevo grad-kanton po uzoru na brojne evropske prijestolnice.

Ministarstvo će nastaviti aktivnosti iz prethodnog mandata koje se odnose na jačanje kapaciteta pravosudnih institucija i jačanje Ureda za borbu protiv korupcije i osiguranje kvalitete Kantona Sarajevo, kroz trajno rješavanje statusa Ureda i njegovih nadležnosti koje bi bile utvrđene posebnim zakonom.

Ministarstvo zdravstva

Prioritet će biti primarna zdravstvena zaštita sa akcentom pojednostavljenja tzv. puta pacijenta. Dodatno ćemo intenzivirati i proširiti preventivne programe. Prevencija je stvar države, državne politike i strategije i to je najbolje ulaganje u zdravlje i budućnost naših građana i države. Paralelno s prethodnim izradit ćemo Strategiju razvoja zdravstva u Kantonu Sarajevo s jasno postavljenim, ali mogućim i održivim ciljevima i mjerama.

Potrebno je u što skorijem roku uvezati u elektronski sistem sve zdravstvene ustanove u Kantonu Sarajevo. Nema više nikakvog opravdanja da neke ustanove još nisu u cijelosti prešle na elektronski sistem vođenja medicinske dokumentacije, medicinski elektronski karton i elektronski recept.

Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša

Nigdje se kvaliteta svakodnevnog života građanki i građana ne vidi kao kroz djelovanje u komunalnom sektoru. Gradska čistoća je prioritet. Ne samo da ćemo grad držati čistim tako što ćemo uložiti u naša kantonalna preduzeća, već ćemo i pozvati građane i građanke na saradnju kroz kontaktni centar. Podizanje svijesti o čistoći pomoći ćemo i aktivnim radom komunalne policije.

U prethodnom mandatu izradili smo studiju opravdanosti analize različitih opcija za tretman otpada koja se povezuje s održivim upravljanjem otpadom i vrlo brzo ćemo morati donijeti odluku u kojem pravcu želimo ići. Ono u što sam siguran već danas jeste da je pitanje zbrinjavanja otpada, njegovo pametnije, ekonomski isplativije i ekološki opravdanije zbrinjavanje bazirano na konceptu cirkularne ekonomije, opredjeljenje kojim ću se voditi, nadam se uz vašu podršku.

Nastavit ćemo ulaganje u vodovodnu i odvodnu infrastrukturu i stavit ćemo naglasak na naše zelenilo. Pošumljavanje na obroncima grada, ali u samom gradu će postati svakodnevica. Želimo da građanke i građani osjete naš trud i da zajedno držimo grad čistim kao da se radi o našim dvorištima. Čistoća je ogledalo grada, a Sarajevo zaslužuje samo najbolje.

Efikasnije upravljanje našim preduzećima postići ćemo osnivanjem Sarajevskog holdinga, digitalizacijom i objedinjavanjem strateških javnih nabavki za komunalni sektor.

Borba za okoliš je borba za evropsko Sarajevo. Aktivnosti na poboljšanju kvalitete zraka preklapaju se po različitim resorima, ali ih je važno spomenuti i u ovom kontekstu. Kontinuitet u razvoju javnog gradskog saobraćaja kao mjere kojom se potiče smanjenje broja privatnih automobila na ulicama, implementacija projekata iz Zelenog akcionog plana poput proširenja mreže biciklističkog saobraćaja i jačanje kapaciteta Centra za upravljanje kvalitetom zraka, neki su od koraka ka boljem zraku i zdravijem Sarajevu.

Usvojiti ćemo Urbanistički plan i tako stvoriti uslove za planski razvoj našeg Kantona.

U naredne četiri godine završiti ćemo projekat utopljanja javnih objekata i dalje raditi na proširenju mreže centralnog grijanja. Nastavljamo sa zamjenom malih kućnih ložišta i pokrenut ćemo projekat poticajne ugradnje solarnih panela u individualnoj stambenoj gradnji i u procesu izrade registra bespravne gradnje i mjera za sanaciju problema nastalih ignoriranjem ovog višedecenijskog problema koji je sasvim sigurno doprinio i lošoj kvaliteti zraka u gradu.

Nastavit ćemo poticajnu stanogradnju putem boračkog i kantonalnog stambenog fonda, ali i poticajima za rješavanje stambenog pitanja mladih porodica.

Ministarstvo saobraćaja

Javni prevoz je krvotok svakog modernog grada. Sarajevo zaslužuje nastavak intenzivnog investiranja u javni prevoz. Izvjesno je da će narednih sedmica biti isporučen i prvi od 15 novih tramvaja.

Nakon 35 godina, kad je prvi put ucrtana u plansku dokumentaciju, tramvajska pruga prema Hrasnici se počela graditi. Vozit ćemo se u ovom mandatu i trolejbusom do Vogošće, a novi i bolji javni prevoz će imati moderni saobraćajni centar s adaptivnim upravljanjem raskrscima. Tako će za tramvaj uvijek biti zeleno svjetlo i sve veći broj građanki i građana će birati javni prevoz umjesto sopstvenog automobila. Usluge javnog prevoza će se plaćati elektronski, a planskom dokumentacijom ćemo otvoriti mogućnost za novi ciklus investiranja. Nema razloga da tramvaj ne dovedemo na Dobrinju i na Šip. Ulaganje u održivi električni transport je ne samo naša budućnost, nego će doprinijeti i čistijem zraku.

Nastavit ćemo saradnju sa Željeznicama Federacije BiH na poboljšanju usluga prevoza vozom od Tarčina do Ilijaša. Pomoći ćemo da se sagrade parkinzi i pristupne rampe kako bi veći broj građanki i građana odlazak u urbani dio Sarajeva obavljao javnim prevozom.

Izgradnja pješačke i biciklističke infrastrukture mora dobiti veću važnost. Gledamo kako evropski gradovi prolaze kroz transformacije, posebno u strogom centru, gdje je kretanje pješke ili biciklom daleko poželjnije nego automobilom. U vezi s ovim, naći ćemo način i da proširimo ponudu električnih bicikala te da stimuliramo korištenje električnih automobila.

Resor saobraćaja će biti jedan od najvidljivijih i osjetim ushićenje najavljujući sve ove projekte.

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice

Socijalna politika je ogledalo jednog društva, te shodno tome nastaviti ćemo osnaživanje sistema socijalne zaštite kroz nove zakonodavne okvire uz podršku struke.

Prioriteti rada ovog Ministarstva bit će borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti te smanjenje nejednakosti u društvu. To, između ostalog, podrazumijeva jačanje kapaciteta centara za socijalni rad koji su okosnica socijalne zaštite, a u cilju pružanja što kvalitetnije usluge našim najranjivijim kategorijama.

Također, prioritet će biti i unapređenje međuresorne saradnje u zaštiti navedenih skupina, nastavljanje procesa transformacije ustanova socijalne zaštite i osiguranje razvoja i dostupnosti socijalnih usluga na razini lokalne zajednice. Nastavit ćemo i s osnaživanjem hraniteljstva kao najadekvatnijeg oblika alternativne zaštite za djecu bez roditeljskog i starijih bez porodičnog staranja te povećanjem naknada korisnicima.

Kontinuirano ćemo raditi na programima započetim u ranijim mandatima, a detaljno pobrojanim u Programu skupštinske većine.

Nastavit ćemo reformu tržišta rada, posebno stavljajući akcenat na ciljanu kvalifikaciju i prekvalifikaciju radne snage u skladu sa zahtjevima tržišta rada, boreći se protiv odlaska mladih iz našeg Kantona i države.

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Strateško opredjeljenje Vlade Kantona Sarajevo bit će jačanje Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo ljudskim resursima, modernizacijom stare i nabavkom nove opreme. Kao administrativno sjedište i glavni grad Bosne i Hercegovine imamo dodatnu odgovornost da sigurnosni sektor funkcionise besprijekorno.

Ponosan sam što smo u proteklih šest mjeseci Vlade, nakon dvadesetak godina priča i različitih ideja, učinili prvi važan korak u procesu izgradnje zgrade MUP-a. Do kraja mandata očekujem da ćemo završiti zgradu, našim policajcima omogućiti dostojanstveno radno okruženje, a svima nama uljepšati dio grada gdje je planirana zgrada.

Ministarstvo privrede

Ministarstvo privrede će intenzivno raditi na prilagođavanju zakonskih propisa potrebama savremenog tržišta i poslovanja. Pored toga, Ministarstvo će, osim ustaljene podrške lokalnim samoupravama u uređenju poslovnih zona, raditi i na uspostavi poslovne zone „Doglodi“, jedne od najvećih poslovnih zona na teritoriji Bosne i Hercegovine, koja će biti u nadležnosti Vlade Kantona Sarajevo. Ministarstvo će, također, raditi na izradi Zakona o preduzetničkoj infrastrukturi. Shodno Strategiji razvoja Kantona Sarajevo za period 2021. – 2027. Ministarstvo privrede će s ciljem razvoja strateških grana privrede raditi i na izradi Zakona o poticaju strateškim granama privrede, kao i daljnjem unapređenju poticajnih programa za razvoj poduzetništva.

Ministarstvo će donijeti novi Zakon o turizmu i Turističkoj zajednici Kantona Sarajevo i novu Strategiju razvoja turizma te niz drugih dokumenata koji će jačati poziciju i razvoj turizma i Turističke zajednice Kantona.

Ministarstvo privrede prepoznaje i valorizuje značaj razvoja olimpijske infrastrukture i širenje sadržaja na Bjelašnici i Igmanu, pa će, stoga, u prvom redu raditi na realizaciji obnove višegodišnjih započetih projekata na ovim planinama, ali i na kreiranju potpuno novih sadržaja kao što su nove skijaške staze, vertikalni transport, uključujući gondolu, pješačke i biciklističke staze, dječiji ljetni i zimski parkovi i drugo.

Ulaganjem u planinarsku infrastrukturu podići ćemo nivo ponude u planinarstvu koji je u ekspanziji kod rekreativaca a ujedno predstavlja veliki adut Kantona za razvijanje „outdoor“ turizma.

Globalne društvene promjene pokazale su važnost i značaj domaće proizvodnje hrane i nacionalne neovisnosti u oblasti proizvodnje energije, stoga je ovo Ministarstvo opredijeljeno kontinuirano ulagati u razvoj poljoprivredne proizvodnje, kao i razvijati efikasne instrumente za strateško upravljanje i korištenje prirodnih resursa i obnovljivih izvora energije što, prije svega, znači istraživanje prirodnih resursa na području Kantona i uspostavljanje registra koncesionih polja. Uz jasno detektovanje prirodnih bogatstava, na ovaj način se doprinosi i jačanju transparentnosti kod dodjela koncesija za korištenje prirodnih dobara.

Kao bitan segment ukupnog privrednog ambijenta prepoznavamo i opće veterinarsko zdravlje i radimo na jačanju sigurnosti hrane, ali i građana i građanski na ulicama pa su stoga projekti humane depopulacije pasa i mačaka prioritet. Tu je neizostavno spomenuti i petogodišnji projekat osjemenjivanja u govedarstvu što je također u vrhu prioriteta ovog Ministarstva.

Na kraju, s ciljem da ovaj Kanton bude prepoznat kao mjesto ugodnog življenja i prosperitetnog poslovanja, Ministarstvo privrede će nastaviti ulagati u tehnološku modernizaciju, ekološku i digitalnu tranziciju malih i srednjih poslovnih subjekata.

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Odgoj i obrazovanje kao djelatnost od posebnog značaja za Kanton Sarajevo zadržat će do kraja mandata visoko mjesto na skali prioriteta ove Vlade. Započeta implementacija obrazovne reforme postavljat će nove izazove pred obrazovnu zajednicu na koju obrazovne vlasti u Kantonu Sarajevo moraju prikladno odgovoriti. To će se prevashodno realizirati kroz stalnu stručnu podršku nastavnica implementatorima reforme, dodatno finansiranje projekata rekonstrukcije i nabavke opreme i materijala.

Obrazovna reforma ciljeve postavlja šire od tradicionalne fokusiranosti na učenička postignuća i poziva na proširenje perspektive tako da sve više obuhvata pitanja dobrobiti učenika, njihove sreće i zadovoljstva ukupnim školskim doživljajem. Svjesni smo da moramo uložiti dodatne napore da transformišemo školski ambijent i osiguramo najbolje, motivirajuće uvjete za rast i razvoj svakog učenika i učenice, posebno se osvrćući na učenike i učenice iz ranjivih kategorija i gradeći široku mrežu podrške kroz inkluzivne prakse.

Već smo napravili prve korake u procesu transformacije školske užine. Do kraja mandata cilj nam je da svakoj učenici i učeniku u Kantonu Sarajevo osiguramo dobar, kreativno osmišljen, zdrav i pristupačan obrok.

Nastavit ćemo ulagati napore da zadržimo leadersku poziciju kada je u pitanju obuhvat djece predškolskim odgojem i obrazovanjem ne samo proširenjem broja javnih i privatnih predškolskih ustanova, već i nastavkom subvencioniranja odlaska djece u vrtić kao jedne od najpopularnijih mjera iz prethodnog mandata. Postepeno ćemo uvoditi koncept dualnog obrazovanja nudeći tako što realističniji doživljaj tržišta rada i prilike za zapošljivost i učenje u realnom okruženju našim učenicima i učenicama.

Ministarstvo kulture i sporta

Sarajevo mora biti kulturni centar regije. Kulturi ćemo vratiti status koji zaslužuje, a kulturnim radnicima i kulturnoj industriji obezbijediti centralno mjesto u našem društvu. Nastavit ćemo približavanje kulture građanima i građankama kroz projekat Kultura na ulice. Igrat će se predstave i svirati koncerti na ulicama našeg grada.

Osim izgradnje muzeja Ars Aevi, napokon ćemo završiti zgradu Akademije scenskih umjetnosti, koja je stajala u mjestu do prije par godina. Nedopustivo je da naš grad nema koncertnu dvoranu i predano ćemo raditi da ovu nepravdu ispravimo.

Potaknut ćemo poduzetnike da organizuju koncerte, festivale i da mladi svaki vikend mogu izabrati koncert na koji će ići, a ne da planiraju odlazak u druge gradove kako bi zadovoljili osnovnu potrebu za kulturnim sadržajem. Investirat ćemo u audio opremu, prvo u Narodno pozorište, Sarajevski ratni teatar, Bosanski kulturni centar, a onda i u Dom mladih Skenderija, kako bosanskohercegovački i regionalni izvođači ne bi svirali po podrumima, već tamo gdje i pripadaju, u dobro opremljenim koncertnim prostorima.

Kulturni sektor je i industrija. Svaka budžetska marka uložena u nezavisnu kulturu vraća četiri marke kroz ekonomsku aktivnost. Ovo je činjenica zbog koje gradovi i države potiču nezavisnu kulturnu djelatnost. Nastavit ćemo s poticajima za audio-vizuelno stvaralaštvo, kako bi se u Sarajevu snimale serije i filmovi, kao i s poticajima za kreativne filmske projekte. U Sarajevu mora ne samo da se svira, već i da se snima.

Podržat ćemo i nezavisne kulturne projekte, poput novog Muzeja islamske kulture i umjetnosti u Sarajevu, Ex-YU rok centra, festivale elektronske i druge muzike, galerije, pojedinačne događaje i, naravno, naš Sarajevo Film Festival. Još jednom ponavljam, kulturna i kreativna industrija je nešto što proizvodi ekonomsku aktivnost, ali je to i industrija koja će vratiti Sarajevu mjesto koje mu pripada, a to je centralno mjesto u regiji.

Sport u Sarajevu je i dalje u vrhu interesovanja, ali, nažalost, danas imamo samo sjećanja na velike rezultate iz prošlosti. U proteklih šest mjeseci Vlada Kantona izdvojila je rekordna sredstva, finansirajući sarajevski profesionalni sport. To ćemo i nastaviti u narednom periodu, kako bi ga vratili na stare staze slave. Kriza sporta u Kantonu Sarajevo nije odlika samo na profesionalnom, već i na rekreativnom nivou. S tim u vezi cilj nam je da naredni period iskoristimo u ulaganje u programe i infrastrukturu rekreativnog sporta.

Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade

Visoko obrazovanje ima poseban značaj za razvoj i transformaciju društva. Kao što sam pomenuo kulturnu i kreativnu industriju u smislu četverostrukog povrata ulaganja kroz ekonomsku aktivnost, na isti način se društvu oduži svako ulaganje u naučno-istraživačku djelatnost. Potrebno je stalno uvećavati iznos za projekte koji će na našim fakultetima otvarati moderne laboratorije kroz koje ćemo dobiti novu generaciju naučnika i naučnica te poduzetnica i poduzetnika. Društvo znanja se dobija intenzivnim ulaganjem, a ne postoji mjesto na svijetu gdje se ulaganje u nauku nije višestruko vratilo.

Cilj nam je da se visokoškolske ustanove razvijaju u naučne centre koji će davati smjernice i biti motor napretka našeg društva i privrede. Uspostavit ćemo Fond za nauku, inovacije i razvoj koji će na sistemski način urediti naučno-istraživačku djelatnost u našem Kantonu, s akcentom na projekte koji će doprinijeti ekonomskom razvoju našeg Kantona.

Razvoj Kampusa ima potencijal da potpuno transformiše pogled građana i građanki na sopstveni grad, a konačna izgradnja će staviti Sarajevo na mapu najljepših univerzitetskih centara Evrope. Dovršetak zgrade Akademije scenskih umjetnosti, izgradnja Univerzitetske biblioteke i adaptacija studentskih domova samo su neki od projekata kojim se želimo približiti zacrtanom cilju.

Ministarstvo finansija

Akcentat rada u Ministarstvu finansija bit će prevazilaženje finansijskih izazova nastalih kažnjavanjem građana Kantona Sarajevo i samog Kantona Sarajevo, izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda koje će naš budžet u narednim godinama koštati preko 100 miliona KM godišnje. Aktivnim upravljanjem finansija i dugom, efikasnijom naplatom ostalih budžetskih prihoda kao i stavljanjem cjelokupne imovine i javnih dobara Kantona Sarajevo u funkciju s ciljem povećanja upotrebne vrijednosti s jedne strane, a s druge strane osiguranjem dodatnih prihoda budžeta će prevazići ove izazove.

Ministarstvo za boračka pitanja

Ovu oblast najprije treba sagledati kroz broj potencijalnih korisnika i korisnica boračko-invalidske zaštite u Kantonu Sarajevo, pri tom imajući u vidu da je na prostoru Kantona Sarajevo preko 80.000 demobiliziranih boraca, 8.192 ratnih vojnih invalida korisnika lične invalidnine, 9.056 porodica šehida i poginulih boraca korisnika porodične invalidnine te 781 nosilac najvišeg ratnog priznanja i odlikovanja zajedno s učesnicima narodno-oslobodilačkog rata. Ako na ove brojke dodamo i članove porodičnog domaćinstva, supruge i djecu, obuhvat korisnika i korisnica ove zaštite je daleko širi nego što je naprijed navedeno.

Ministarstvo za boračka pitanja kroz realizaciju Programa rada u prvom redu kao zadatak ima ostvarivanje prava utvrđenih Zakonom o dopunskim pravima boraca – branitelja BiH, ukupno 30 prava, te realizaciju važećih skupštinskih odluka, počevši od Odluke o usvajanju projekta Opsada i odbrana 1992. – 1995., Odluke Skupštine Kantona Sarajevo o utvrđivanju Kalendara za obilježavanje značajnih događaja, datuma i ličnosti iz perioda 1992. – 1995. godine, kao i za period 1941. – 1945., Odluke o proglašenju boračkih udruženja, organizacija i saveza od posebnog interesa za Kanton Sarajevo i druge.

Vjerujem da ste iz izloženog jasno mogli uvidjeti koliko je velikih stvari pred nama te u kojoj mjeri iziskuju političku odgovornost. Uvjeren sam da ćemo kao tim, ovih 12 časnih osoba sa vaše lijeve strane i moja malenkost, odgovoriti ukazanom povjerenju.

Na kraju, obraćam se vama u sali, ali i svim našim građanima. Kolegama iz opozicije, kolegama iz koalicije, onima koji se ne slažu i slažu. Riječ podjela se nažalost često veže za našu državu. Imamo odgovornost da to promijenimo. Krenimo od našeg glavnog grada, koji jeste i mora biti pokretač i predvodnik društvenog, ekonomskog, kulturnog, generacijskog napretka.

Budimo dostojni ovog grada i velikog zadatka.

PROGRAM SKUPŠTINSKE VEĆINE U KANTONU SARAJEVO

2023 – 2026

Sarajevo, 15. novembar 2023. godine

Stranke potpisnice ovog programa zalažu se za saradnju zasnovanu na principima i mjerama kojima će u mandatnom periodu 2023. – 2026. unaprijediti kvalitet života građanki i građana Kantona Sarajevo.

Ovaj dokument postavlja okvir saradnje između stranaka potpisnica i prezentira viziju Kantona Sarajevo kao regije građanskih vrijednosti i multietničkih temelja, sa modernom, efikasnom i transparentnom upravom, uz osnovnu pretpostavku da građani i građanke Kantona Sarajevo zaslužuju sigurno i kvalitetno životno okruženje kao optimalan ambijent za ostvarenje vlastitih potencijala i ambicija.

Ciljevi skupštinske većine u Kantonu Sarajevo su nastavak unapređenja kvalitete života građana i građanki, kroz podizanje životnog standarda, unapređenje zdravstvenog sistema, podizanje kvalitete komunalnih usluga, energetske održivosti i efikasnosti, zaštitu čovjekove okoline i kvalitete zraka, dalje unapređenje obrazovnog sistema i okruženja za razvoj naučno-istraživačke djelatnosti, unapređenje društvenog statusa mladih, poboljšanje sigurnosne situacije, briga o najranjivijim društvenim grupama i pojedincima, podizanje standarda javnog prevoza, provođenje pronatalitetnih politika, efektivno korištenje fondova EU za razvojne programe, kapitala, iskustva i znanja bosanskohercegovačke dijaspore te stvaranje održivog fiskalnog okvira koji će omogućiti realizaciju aktivnosti pobrojanih u ovom programu skupštinske većine.

Stranke potpisnice čvrsto su usmjerene ka kreiranju političkog ambijenta i kulture upravljanja zasnovanih na temeljima dobre uprave po principima Evropske unije, stručnosti, jednakih šansi i inkluzivnosti, te građanskih prava.

Stranke potpisnice svjesne su da pojedine mjere i projekti zahtijevaju višemandatni angažman, ali su spremne raditi na njima kako bi što prije bile realizirane. Svjesne su i da određene mjere obuhvataju nadležnosti drugih nivoa vlasti, ali su odlučne u namjeri da kao Kanton dogovaraju i iniciraju realizaciju tih mjera prema drugim nivoima vlasti te da pružaju punu saradnju i pomoć drugim nivoima vlasti pri provođenju istih.

Na osnovu pregovora o principima i mjerama zakonodavne vlasti u Kantonu Sarajevo, pregovarački timovi Naroda i pravde, Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine, Naše stranke i Kluba samostalnih zastupnika Hodžić-Lemezani-ZNG u Skupštini Kantona Sarajevo saglasno utvrđuju:

Principe

Zakornitost

Institucije koje čine političku vlast i one kojima su javna ovlaštenja povjerena osnivaju se u skladu sa zakonom, a sve odluke i propise koje donose moraju biti u skladu s važećom legislativom. Unaprijedit ćemo sistem kontrole zakonitosti djelovanja javne uprave, jačajući unutarnju i skupštinsku kontrolu te pružajući punu podršku radu i harmonizaciji institucija koje provode borbu protiv kriminala i korupcije.

Etičnost

Javna uprava mora vratiti povjerenje javnosti. Svi koji predstavljaju javnu upravu moraju prije svega biti vjerni odredbama Ustava, zakona i etičkih principa te se ne voditi privatnim, već javnim interesom. Zaposleni u javnoj upravi ne smiju imati finansijske interese koji su u suprotnosti sa savjesnim vršenjem vlastite dužnosti. Svijest o obavezi djelovanja u javnom interesu će promovirati pravičnost i unaprijediti opće dobro.

Transparentnost

Smatramo da je rad javnih institucija djelotvorniji ako je otvoren ka javnosti, ako javnost u njemu učestvuje, te ako vlast odgovara za propuste. Transparentnošću se osigurava donošenje boljih odluka i priskrbljuje veće povjerenje javnosti u institucije. Jedino se na ovaj način osigurava da, kroz uključivanje i angažman građana i građanki, demokratski oblik upravljanja zaživi u punom obimu.

Participativnost

Nastavit ćemo sa unapređivanjem sistema u kojem će informiranje građanki i građana biti kontinuirano. Građani i građanke, novinari i novinarka, opozicija i kompletno civilno društvo pravovremeno će biti informirani o svim planovima vlasti, načinu na koji se troši ili investira javni novac, o zapošljavanju u javni sektor i o dinamici provođenja svih javnih projekata i politika. Redovno ćemo organizirati javne rasprave i istraživanja javnog mnijenja, čiji će rezultati imati dvostruku vrijednost: bolju informiranost nosilaca vlasti i bolju uključenost građanstva.

Vladavina prava

Preduvjet za kvalitetnu implementaciju dobrog upravljanja je nepristrasno i dosljedno provođenje zakona. Propisi koje donosi Kanton Sarajevo jednako će obavezivati sva fizička i pravna lica te štiti osnovna prava, uključujući sigurnost osoba, imovine i slobodu vjere i misli. Stvorit ćemo uvjete za efikasno i pravovremeno izvršavanje sudskih presuda.

Odgovornost, efikasnost i mjerljivost rada

Pristup analiziranju, definiranju i rješavanju izazova mora biti odgovoran i efikasan, a rezultati moraju biti mjerljivi. Samo takvim pristupom se može jasno razgraničiti politika napretka i prosperiteta od politikantstva i populizma. Metoda upravljanja institucijama sistema će biti odgovorna i efikasna s mjerljivim rezultatima svih pojedinaca koji su uključeni u proces izvršavanja vlasti u Kantonu Sarajevo. To je jedan od baznih principa oko kojeg se okupila parlamentarna većina u Kantonu Sarajevo. Precizne i provodive mjere oko kojih se usaglasila parlamentarna većina u Kantonu Sarajevo bit će predmet konstantne evaluacije. Ovaj način upravljanja procesima u Kantonu Sarajevo uključuje građanke i građane, privredu, radnike, medije, nevladin sektor, akademsku zajednicu i mnoge druge te svakako opoziciju kao korektivni faktor.

Programsko djelovanje

Smatramo da politički subjekti imaju obavezu u program skupštinske većine integrirati svoje politike. Kreiranje vlasti ne smije biti motivirano "zauzimanjem" pozicija, privajanjem kontrole dijela budžeta ili, još gore, pravom na zapošljavanje, već mogućnošću da se provode vlastiti politički programi. Svi učesnici u formiranju skupštinske većine potpisuju usaglašen dokument u kojem će biti navedeni osnovni principi djelovanja, najavljeno donošenje zakona i podzakonskih akata te realizacija mjera i inicijativa. Ovaj dokument, u svom punom obliku, bit će dostupan javnosti.

Stručnost, kompetentnost i depolitizacija

Za dosljedno poštivanje principa i realizaciju definiranih mjera pored opredjeljenja potrebno je na najodgovornije pozicije u Kantonu Sarajevo delegirati stručne i kompetentne kadrove. Meritokratijom se mora suzbijati partokratija, koja je jedna od pošasti posttranzicijske Bosne i Hercegovine. Povjerenje koje su građani i građanke poklonili parlamentarnoj većini u Kantonu Sarajevo se mora opravdati vidljivim napretkom u svim sferama. To su uglavnom kompleksni problemi, koji se neće riješiti bez punog angažmana kompetentnih i stručnih kadrova. Članstvo u političkoj stranci ne smije biti preferencija iznad stručnosti, kompetentnosti, sposobnosti i ličnog integriteta, ali ni ni prepreka. Potrebno je ohrabriti one najbolje među nama da se u punom kapacitetu angažiraju u rješavanju svih izazova s kojima se susreće Kanton Sarajevo. Ovakav pristup će u konačnici dovesti do depolitizacije javne uprave što je nedvosmisleno jedan od najvećih prioriteta parlamentarne većine u Kantonu Sarajevo.

Predanost političkom dijalogu i konsenzusu

Koaliciono djelovanje političkih opcija različite ideološke pozadine izuzetno je izazovno. Težit ćemo stvaranju konsenzusa i prioritizirati mjere o kojima postignemo saglasnost. Smatramo da je konsenzus važan, jer svim partnerima daje mogućnost učešća u raspravi te ih ohrabruje na saradnju i razumijevanje drugog i drugačijeg. Politički dijalog neće se zadržati u okviru koalicije, već ćemo ga prakticirati i s predstavnicima opozicije, jer smatramo da ideje dobrim čini njihov sadržaj, a ne ime predlagača.

Održivost

Razvoj Kantona Sarajevo mora zadovoljiti potrebe sadašnje generacije stanovništva bez ugrožavanja razvoja i napretka budućih generacija. Ekonomski rast i društveni napredak ne smiju ugrožavati zrak, zemljište, vodu, biljni i životinjski svijet koji nas okružuju.

Posvećenost društvenom dijalogu

Iskrenim i predanim dijalogom sa socijalnim partnerima ćemo omogućiti aktivan doprinos procesu ujednačavanja socijalne politike, politike zapošljavanja i politike privrednog razvoja Kantona Sarajevo, zasnovanih na poštivanju radničkih prava i omogućavanju djelovanja slobodnog tržišta.

Solidarnost i socijalna pravda

Predano ćemo raditi na iskorjenjivanju siromaštva i socijalne isključenosti, povećanju zaposlenosti i osiguranju dostojanstva rada, jednakih mogućnosti, pristupa blagostanju i pravdi za sve građanke i građane Kantona Sarajevo. Konkretnim mjerama dokazat ćemo našu spremnost da kroz adekvatno planiranje javnih resursa pomognemo onima koji su najugroženiji i unaprijedimo društveni položaj manjinskih grupa.

Strateško finansiranje

Finansiranje i sufinansiranje projekata, pojedinaca, udruženja, privrednih subjekata i manifestacija provodit će se isključivo na konkursnom i projektnom osnovu, a po unaprijed utvrđenim kriterijima usklađenim s ciljevima iz aktuelne Strategije razvoja Kantona Sarajevo.

Predanost borbi protiv zaborava

Nastavit ćemo obilježavati i njegovati kulturu sjećanja na otpor koji su bosanskohercegovačke patriote pružile tokom narodnooslobodilačke borbe '41 - '45 i agresije na Bosnu i Hercegovinu '92 - '95. S ponosom ćemo se sjećati onih koji su svojim životima odbranili ideal antifašizma, ali i spasili mnoge druge živote od okupatora i agresora.

Orijentiranost ka izgradnji društva znanja

Budućnost i opstanak mladih i svih građana i građanki u Kantonu Sarajevo ovisi o stalnom unapređenju obrazovnog sistema i jačanju akademskih kapaciteta za naučno-istraživačku djelatnost. Skupština Kantona Sarajevo je kroz obavezujuće zaključke tematske sjednice o unapređenju stanja obrazovanja jasno zauzela stav da je reforma obrazovnog sistema kontinuirani proces i najbitniji generacijski projekat koji nema alternativu. Stoga ostajemo na zauzetom kursu razvoja modernog sistema za prenošenje i kreiranje znanja.

Mjere

Ministarstvo pravde i uprave

- Izrada Zakona o digitalnoj transformaciji Kantona Sarajevo i kreiranje drugih pravnih pretpostavki za digitalizaciju i digitalnu transformaciju javnog sektora u Kantonu Sarajevo;
- Utvrđivanje amandmana na Ustav Kantona Sarajevo u cilju donošenja Zakona o lokalnoj samoupravi Kantona Sarajevo;
- Transformacija Kantona Sarajevo u grad-kanton po uzoru na brojne evropske prijestolnice;
- Jačanje kapaciteta redovnih sudova u Kantonu Sarajevo s ciljem rješavanja nagomilanih sudskih pitanja;
- Jačanje kontrolnih mehanizama u provođenju Uredbe o postupku objavljivanja propisa i javnosti rada sa ciljem jačanja kapaciteta javnog sektora i osiguranja transparentnosti u poslovanju;
- Unapređenje sistema edukacija i ocjenjivanja zaposlenih u javnom sektoru;
- Revidiranje normativa kojima se uređuje programiranje i izvještavanje u javnom sektoru, u cilju osiguranja funkcionalnog i efikasnog upravljanja kadrovima;
- Uvođenje grantova za produkciju obrazovnog i naučnog programa Televizije Sarajevo.

Ministarstvo zdravstva

- Finansiranje i cjelovita primjena osnovnog paketa zdravstvenih prava za neosigurana lica shodno Zakonu o zdravstvenom osiguranju FBiH i Odluci o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava;
- Osigurati uvjete da Zavod zdravstvenog osiguranja KS, počne sa pravičnom i transparentnom raspodjelom javnih sredstava, a u skladu sa planiranim i stvarno pruženim uslugama;
- Potpuna informatizacija ustanova javnog i privatnog zdravstvenog sistema i njihovo puno uvezivanje u jedinstveni informacijski sistem Zavoda zdravstvenog osiguranja;
- Normativno uređenje rada i poslovanja javnih zdravstvenih ustanova i Zavoda zdravstvenog osiguranja kroz donošenje novih, kao i izmjenu i dopunu postojećih podzakonskih akata;
- Usklađivanje broja timova porodične medicine s potrebama stanovništva, a u saradnji s jedinicama lokalne samouprave uz uključivanje lokalne zajednice u sufinansiranje primarne zdravstvene zaštite;
- Obezbjeđivanje nedostajućeg zdravstvenog kadra prema iskazanim potrebama na osnovu stvarnih analitičkih pokazatelja te primjena Zakona o javno-privatnom partnerstvu zdravstvenog sektora, ondje gdje postoji opravdana potreba;
- Nastavak provođenja screening programa za rano otkrivanje malignoma (2023. godine planirani screening za rano otkrivanje karcinoma dojke, grlića maternice, prostate i melanoma);
- Nastavak nabavke bioničkih proteza, odijela za oboljele paralične neuromuskularne bolesti te nastavak kontinuiranih kapitalnih ulaganja u potrebnu opremu i renoviranje javnih zdravstvenih ustanova;
- Obezbjeđenje finansiranja deficitarnih specijalizacija za javne zdravstvene ustanove;
- Početak rada prvog hospisa za terminalno oboljele osobe.

Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša

Završetak Urbanističkog plana Grada Sarajeva i njegova sinhronizacija s Prostornim planom Kantona Sarajevo,

Izmjene i dopune Zakona o prostornom uređenju Kantona Sarajevo i unapređenje mehanizama za izvršenje mjera inspekcijskih organa u oblasti građenja u cilju sprečavanja nove nelegalne gradnje;

- Donošenje propisa o minimalnoj kvaliteti goriva za zagrijavanje domaćinstava i privrednih subjekata. Kanton Sarajevo treba da prati primjere drugih gradova koji su već započeli proces reguliranja minimalnih standarda o kvaliteti goriva za zagrijavanje. Ova mjera ima za cilj smanjenje emisija štetnih gasova koji značajno doprinose zagađenju zraka i negativno utječu na zdravlje stanovništva;

Podrška prelasku na ekološke načine zagrijavanja. Ova podrška može uključivati subvencije, kredite s niskim kamatama ili poreske olakšice za ugradnju i korištenje obnovljivih izvora energije;

Novi tarifni sistem gasne mreže u saradnji s višim nivoima vlasti, sa ciljem pojeftinjenja usluga za privredne subjekte;

Nastavak ulaganja u utopljanje zgrada kako bi se smanjila potrošnja energije i poboljšala kvaliteta stanovanja, što uključuje donošenje uredbi kojim će se regulirati naplata toplotne energije prema stvarnoj potrošnji, a što će utjecati na energetska efikasnost i smanjenje potrošnje;

Izmjene i dopune Zakona o upravljanju zajedničkim dijelovima zgrade;

Rješavanje problema gradske deponije, što uključuje i dislokaciju prečištača otpadnih voda;

Realizacija projekta izgradnje stanova i subvencija za stambeno zbrinjavanje mladih;

Zamijeniti sva rasvjetna tijela s LED (visokoštednim) sijalicama u Kantonu Sarajevo, gdje bi se na nivou godine značajno uštedilo na potrošnji električne energije;

Konačno rješenje problematike nelegalnih objekata u Kantonu Sarajevo.

Ministarstvo saobraćaja

Infrastruktura javnog prevoza – nabavka novih vozila za javni prevoz, s posebnim fokusom na nabavku tramvaja, trolejbusa i autobusa; rekonstrukcija tramvajske pruge Ilidža – Marijin Dvor i izgradnja nove tramvajske pruge do Hrasnice; rekonstrukcija trolejbuske mreže do Vogošće; izgradnja trolejbuskog i rekonstrukcija tramvajskog depoa; izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih tramvajskih stajališta dužinom cijele tramvajske pruge; nabavka opreme za održavanje infrastrukture i vozila javnog prevoza putnika;

Cestovna infrastruktura – rekonstrukcija, izgradnja i rehabilitacija saobraćajnica u svim općinama Kantona Sarajevo; kapitalni projekti izgradnje I i IX transverzale, spoja IX transverzale s autoputem i južne longitudinalne;

Unapređenje preduzeća za javni prevoz – osnivanje javnog preduzeća za javni prevoz i/ili restrukturiranje postojećeg preduzeća za javni prevoz; formiranje direkcije za javni prevoz, koja će biti nosilac svih procesa u javnom prevozu;

■ Sigurnost u saobraćaju – izrada i usvajanje zakonskih i podzakonskih akata s fokusom na povećanje sigurnosti saobraćaja i kvalitete transportnog sistema; razvoj i unapređenje projekata povezanih sa sigurnošću u saobraćaju i sigurnošću putnika i putnika u javnom prevozu; u zonama osnovnih škola u saradnji sa svim općinama povećanje sigurnosti kretanja učenika postavljanjem saobraćajne opreme za smirivanje saobraćaja; poboljšanje vertikalne i horizontalne saobraćajne signalizacije s posebnim osvrtom na sigurnost kretanja ranjivih kategorija učesnika u saobraćaju;

■ Digitalizacija – jedinstveni elektronski sistem naplate karata u svim operaterima javnog prevoza u Kantonu Sarajevo; digitalizacija javnog prevoza kroz softverska rješenja radi olakšanog pristupa putnika i putnica svim informacijama o javnom prevozu;

■ Kvaliteta usluge javnog prevoza – sveobuhvatna analiza i modifikacija kompletne mreže linija i redova vožnje javnog prevoza na području Kantona Sarajevo sa ciljem proširenja i poboljšanja usluge te povećanja kvalitete javnog prevoza; strateško definiranje i pozicioniranje terminala javnog prevoza u Kantonu Sarajevo (proširenje postojećih i izgradnja novih) koji će omogućiti kvalitetniju uslugu; unapređenje infrastrukture željezničkih stajališta u saradnji s JP Željeznice FBiH, radi sigurnijeg i kvalitetnijeg pristupa putnicima i putnicama; planiranje savremenog terminala i uvezivanje svih vrsta javnog prevoza na jednom mjestu;

■ Adaptivno upravljanje saobraćajem – uspostava sistema adaptivnog upravljanja saobraćajem na svim semaforiziranim raskrsnicama na području Kantona Sarajevo, uz izgradnju savremenog centra za upravljanje i nadzor nad saobraćajem;

■ Zaštita okoliša kroz saobraćaj – provođenje definiranih mjera iz Plana urbane mobilnosti Kantona Sarajevo (SUMP) s posebnim fokusom na smanjenje zagađenja zraka te povećanje učinkovitosti i mobilnosti; razvijanje elektromobilnosti, postavljanje električnih punionica, uvođenje car sharing usluge; proširenje biciklističkih staza;

■ Saobraćaj u mirovanju – proširenje parking mjesta u svim općinama Kantona Sarajevo; izgradnja potrebne infrastrukture i uspostava „park & ride“ sistema na obodima grada uz adekvatno povezivanje s javnim gradskim saobraćajem; izgradnja parkinga za turističke autobuse te „pick up“ i „drop off“ mjesta za turističke autobuse i turiste;

■ Novo preduzeće za ceste – transformacija Direkcije za puteve u javno preduzeće.

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice

■ Donošenje novog Zakona o socijalnoj zaštiti Kantona Sarajevo; donošenje Zakona o socijalnom poduzetništvu i Zakona o Ekonomsko-socijalnom vijeću s ciljem uključivanja sindikata i poslodavaca i poslodavki u donošenje svih značajnijih odluka u Kantonu Sarajevo; izmjene Zakona o platama i naknadama u ustanovama socijalne zaštite (usklađivanje);

■ Jačanje kapaciteta (ljudskih i materijalnih) centara za socijalni rad;

■ Ostvarivanje bolje saradnje između ustanova socijalne zaštite i shvatanje uloge organa starateljstva u zbrinjavanju korisnika i korisnica;

■ Nastavak transformacije i deinstitucionalizacije ustanova socijalne zaštite (KJU Dječiji dom Bjelave, KJU Dom Nahorevo, KJU Gerontološki centar); uspostavljanje adekvatne prihvatne stanice za beskućnike i beskućnice, proširenje korisnika i korisnica i jačanje smještajnih kapaciteta JU Kampus Kantona Sarajevo (odjel za djecu i žene) i poboljšanje uvjeta prijema i smještaja korisnica i korisnika; uklanjanje arhitektonskih barijera u svim ustanovama i institucijama Kantona Sarajevo;

■ Revizija i unapređenje uvjeta za osnivanje ustanova socijalne zaštite i novih usluga (razvoj usluga pomoć u kući i dr.);

- Donošenje novih programa sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja djece bez roditeljskog staranja i žrtava nasilja u porodici;
- Određivanje i redefiniranje cijena socijalnih usluga i povećanje socijalnih naknada;
- Nastavak rada Vijeća za reformu tržišta rada za područje Kantona Sarajevo; finalizacija reforme rada Službe za zapošljavanje;
- Ušteda budžetskih sredstava rješavanjem imovinsko-pravnih pitanja zgrade za socijalno stanovanje na Otesu – revizija korisnika i korisnica zgrade za socijalno stanovanje u Otesu; nove prostorije za Službu socijalne zaštite Novo Sarajevo u saradnji s Općinom Novo Sarajevo, kao i rješavanje zgrade Doma za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba s invaliditetom i drugih osoba;
- Programi pomoći održivom povratku u i van Kantona Sarajevo;
- Promocija ravnopravnosti spolova i unapređenje položaja žena.

Ministarstvo unutrašnjih poslova

- Redovno, a najmanje jedanput godišnje, na načelima transparentnosti i objektivnosti, uz poštovanje principa fer i poštene procedure, provoditi javni konkurs za prijem policijskih službenika u činu policajac i mlađi inspektor;
- Implementacija Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo u smislu uvođenja i jačanja struke (vrste i stepena stručne spreme) kojima će se omogućiti prijem policijskih službenika stručno osposobljenih iz oblasti koje su usko povezane s obavljanjem policijskih zadataka;
- Nastaviti sa stalnim jačanjem operativnih kapaciteta kroz ulaganje u materijalno- tehničko opremanje policije;
- Donošenje strategije za borbu protiv zloupotrebe droga;
- Vršiti analizu implementacije Zakona o unutrašnjim poslovima i Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo, procjena utjecaja propisa u dijelu funkcije unutrašnje kontrole, integriteta policijskih službenika (body kamere, ostvarenje jačanja integriteta policijskih službenika kroz jačanje antikoruptivnih mjera i ostalo);
- Izvršiti analizu i plan izgradnje poslovnih zgrada MUP-a Kantona Sarajevo u sjedištu PU Centar, PU Novo Sarajevo, PU Ilidža i eventualno drugih zgrada potrebnih za obavljanje policijskih poslova Uprave policije u MUP Kantona Sarajevo;
- Nastaviti sveobuhvatne systemske aktivnosti na projektu uspostavljanja helikopterske jedinice MUP-a Kantona Sarajevo te stvaranje neophodnih uvjeta za nabavku i isporuku višenamjenskog helikoptera u periodu 2024. – 2025. godina, za operativne poslove MUP-a Kantona Sarajevo, ali i za civilne potrebe – podrška za medicinske intervencije, elementarne nepogode (požari, poplave, zemljotres i sl.), doprema svih vrsta pomoći, kontrola dalekovoda, PTT predajnika, mobilnih uređaja i ostalo;
- Nastaviti s jačanjem forenzičkih kapaciteta MUP-a Kantona Sarajevo u smislu brzog i efikasnog korištenja DNK, daktiloskopskih, balističkih i drugih analiza kao najvažnijeg aspekta u otkrivanju i dokazivanju kriminaliteta;
- Donijeti Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira;
- Donijeti Zakon o nabavljanju, nošenju i držanju oružja Kantona Sarajevo, usklađen s direktivama EU;
- Donijeti Zakon o plaćama policijskih službenika u Kantonu Sarajevo;
- Izvršiti analizu mogućih izmjena Zakona o javnom okupljanju u Kantonu Sarajevo

Ministarstvo privrede

Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju privrednim društvima u nadležnosti Kantona Sarajevo, Zakona o imovini Kantona Sarajevo, Zakona o rudarstvu, Zakona o poticaju razvoja male privrede u Kantonu Sarajevo, donošenje novog Zakona o zakupu poslovnog prostora, Zakona o novčanim podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Kantona Sarajevo, Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, Zakona o poticaju strateških grana privrede na području Kantona Sarajevo, Zakona o turizmu Kantona Sarajevo, Zakona o Turističkoj zajednici Kantona Sarajevo, kao i izrada Strategije razvoja turizma Kantona Sarajevo;

Uspostavljanje kataloga JPP projekata i realizacija prvog projekta kroz model JPP kao i uspostavljanje kataloga koncesija i realizacija prvog javnog poziva za dodjelu koncesije;

Povećanje površina obraslih šumskim drvećem kroz nastavak masovnog pošumljavanja na području Kantona Sarajevo;

Organiziranje sajma domaće privrede;

Izgradnja tvornice peleta sa kogeneracijskim postrojenjem za proizvodnju električne energije te nastavak tehnološke modernizacije KJP "Sarajevo - šume" d.o.o. i uvođenje ekološko prihvatljivih tehnologija u gospodarenju šumama

U saradnji s ministarstvima podržati programe uvezivanja obrazovnih institucija sa strateškim granama industrije, s ciljem obuke i zapošljavanja neophodnih ljudskih resursa;

Rješavanje pitanja vodozaštitne zone „Sarajevsko polje“ te aktueliziranje pitanja pronalaska alternativnih izvora pitke vode za stanovništvo Kantona Sarajevo (Crna rijeka);

Revitalizacija postojećih i izgradnja novih turističkih, sportskih i rekreacijskih sadržaja na Bjelašnici i Igmanu;

Poboljšanje pasminskog sastava goveda u cilju povećanja proizvodnje mlijeka i mesa, a time i stabilnost poljoprivrednog dohotka kroz aktivnosti na vještačkom osjemenjivanju goveda;

Rekonstrukcija i sanacija postojećeg azila za pse u Prači, kao i izgradnja novog azila za napuštene pse i mačke na lokalitetu Rakovica – "Terapijska zajednica Kampus";

Stavljanje u funkciju imovine po Aneksu G Sporazuma o sukcesiji (cca 20.000 m²);

Osnivanje javnog preduzeća za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije, u slučaju pozitivnog nalaza studije opravdanosti njegovog osnivanja;

Uspostava kantonalne poslovne zone "Doglodi";

Kreiranje programa o zelenoj ekonomskoj tranziciji;

Istraživanje potencijala solarne i geotermalne energije, kao i istraživanje mineralnih sirovina i vjetroenergetskog potencijala;

Donošenje Strategije upravljanja privrednim društvima s učešćem državnog kapitala KS za period 2023. – 2027. godine te uspostavljanje jedinstvenog registra svih privrednih društava s učešćem državnog kapitala;

Nastavak i jačanje provođenja kontinuiranih mjera na sprečavanju pojave i širenja zoonoza provođenjem aktivnosti veterinarsko javnog zdravstva, odnosno mjera zdravstvene zaštite životinja i mjera na većoj higijensko zdravstvenoj ispravnosti proizvoda životinjskog porijekla na području Kantona Sarajevo;

Kreiranje inovacijskog fonda;

Valorizacija i formalno pravna zaštita prašume Ravna vala i šuma posebne namjene na području Igmana;

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

Donošenje Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, Zakona o dualnom obrazovanju u Kantonu Sarajevo i Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo;

Jačanje kapaciteta i resursa Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja;

Implementacija kurikularne reforme – puna reforma nastavnih planova i programa s fokusom na dijete te uvođenje specijaliziranih programa u predškolski odgoj i obrazovanje, koji će korištenjem inovativnih metoda obogatiti nastavni plan i program za predškolski odgoj i obrazovanje;

Razvoj kapaciteta za obavezno predškolsko obrazovanje. Nastavak intenzivnog širenja obuhvata djece u predškolskom obrazovanju kroz širenje kapaciteta JU Djeca Sarajeva i sufinansiranje boravka djece u privatnim predškolskim ustanovama;

Pokretanje novih programa prekvalifikacije i dokvalifikacije i projekata cjeloživotnog učenja;

Provođenje zaključaka Tematske sjednice Skupštine Kantona Sarajevo o inkluziji u obrazovanju i Posebnog programa Vlade za interresorno unapređenje inkluzije;

Razvoj posebnog programa za izvrsnost i liderstvo;

Unapređenje i standardizovanje oblasti odgoja kroz razvoj posebnih programa u školstvu;

Uspostava digitalne platforme s nastavnim materijalima i mogućnostima izgradnje profesionalnih zajednica radnika u obrazovanju s ciljem jačanja profesionalnih kapaciteta radnika u obrazovanju;

Rekonstrukcija školskih prostora, a posebno biblioteka s multifunkcionalnim prostorima za druženje i učenje, prostora aula/holova, sportskih sala, kabineta za predmete egzaktnih nauka, školskih dvorišta, toaleta, školskih restorana, stomatoloških ambulanti te kontinuirano opremanje škola kompjuterima i didaktičkom opremom.

Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade

Ispunjavanje zaključaka tematske sjednice Skupštine Kantona Sarajevo o reformi obrazovanja;

Favoriziranje izvrsnosti kao jedinog kriterija upošljavanja na UNSA – otvoriti jasan prostor za Zlatne značke (Uredba o jedinstvenim kriterijima i pravilima za zapošljavanje nositelja zlatnih značaka i studenata generacije u institucijama u Kantonu Sarajevo);

Donošenje jasnih legislativa usklađenih s međunarodnim normama u vezi s finansiranjem i samofinansiranjem studiranja na UNSA (Izmjene Zakona o visokom obrazovanju);

Omogućavanje redovnim studentima zasnivanje radnog odnosa kroz ugovor o radu, a kroz izmjenu postojeće zakonske legislative (nivo FBiH na koji Vlada i skupštinska većina u Kantonu Sarajevo moraju utjecati);

Donošenje Zakona o studentskom standardu.

Osnivanje Fondacije za nauku Kantona Sarajevo u 2024. godini i rješavanje problema finansiranja naučno-istraživačkog rada;

Izmjena Zakona o naučno-istraživačkoj djelatnosti u 2024. godini;

Formiranje kompetentnog Naučnog savjeta za razvoj i inovacije kao internacionalnog tijela za institucionalnu koordinaciju i podršku za nauku i inovacije;

Ispunjavanje zaključaka tematske sjednice Skupštine Kantona Sarajevo o položaju mladih;

Uspostava kantonalnih sistema plaćenih učeničkih i studentskih praksi (Izmjene Zakona o visokom obrazovanju do 2024. godine);

■ Ponovna implementacija funkcionalnog Savjeta mladih Kantona Sarajevo (do kraja 2024. godine);

■ Unapređenje koordinacije između obrazovanja odraslih i tržišta rada, kroz osiguravanje finansijske podrške za obrazovanje odraslih u Kantonu Sarajevo, a s krajnjim ciljem formiranja JU Centar za obrazovanje odraslih Kantona Sarajevo;

■ Uspostavljanje interesornog stručnog tijela za razvoj i podršku programima namijenjenih mladima u socijalnoj potrebi u saradnji s Ministarstvom za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo;

■ Kreiranje programa edukacije mladih u vezi s prevencijom spolno prenosivih infekcija, unapređenjem reproduktivnog zdravlja, kao i unapređenjem mentalnog zdravlja mladih uz razvijanje kapaciteta centara za mentalno zdravlje u saradnji s Ministarstvom zdravstva.

Ministarstvo kulture i sporta

■ Donošenje Strategije razvoja kulture i sporta Kantona Sarajevo 2023. – 2027. i Zakona o kulturi i sportu u Kantonu Sarajevo;

■ Saniranje poreznih dugovanja sportskih klubova nastalih do 2020. god kroz javni poziv MKS KS;

■ Revidiranje uspješnosti rada javnih ustanova kulture s ciljem optimizacije finansiranja i realizacije namijenjene kulturne funkcije kao i revidiranje liste i obaveza istaknutih samostalnih umjetnika i umjetnica;

■ Budžet za sport jedan posto od ukupnog prihoda budžeta Kantona Sarajevo;

■ Provođenje programa finansiranja sportista i sportiskinja s vrhunskim sportskim rezultatima kao i mapiranje sportskih i kulturnih manifestacija, infrastrukture i kalendara takmičenja;

■ Izgradnja savremene biblioteke kao i unapređenje, modernizacija rada i digitalizacija bibliotekog fonda "JU Biblioteka Sarajevo";

■ Inkluzija djece iz ranjivih kategorija stanovništva u sportske aktivnosti kroz besplatne programe;

■ Sufinansiranje izgradnje, obnove i održavanja objekata od interesa za kulturu i sport;

■ Donošenje odluke o sportskim klubovima od javnog interesa za Kanton Sarajevo i kreiranje okvira finansiranja klubova od strateškog interesa;

■ Realizacija projekta rekonstrukcije i sanacija stare željezničke stanice Ilidža u saradnji s lokalnom zajednicom.

Ministarstvo finansija

■ Revidiranje načina upravljanja dugom Kantona Sarajevo s ciljem postizanja aktivnog upravljanja dugom i finansijama u Kantonu Sarajevo. U realizaciji trebaju dominirati razvojni projekti dok u upravljanju dugom ključ je postići što bolju valutnu, ročnu i kamatnu kombinaciju kako bi se budžet i na taj način relaksirao, a rizik finansiranja smanjio;

■ Rasterećivanje privrede kroz reformu parafiskalnih nameta. U sklopu navedenog obaviti i reviziju oporezivanja za poklone i naslijeđa te izvršiti izmjenu poreza na imovinu uz oporezivanje nekorištenih privatnih i poslovnih nekretnina;

■ Revidiranje kapitalnih projekata koji su u toku, koji nisu kompletirani i koji su spremni za realizaciju s ciljem postizanja brže i efikasnije realizacije i povećanja implementacije budžeta u dijelu kapitalnih projekata kako bi se kroz investicioni ciklus preduhitrio i spriječio pad privredne aktivnosti koji nas očekuje uslijed nadolazeće recesije;

Ostvarivanje saradnje s Ministarstvom privrede i Ministarstvom za nauku, visoko obrazovanje i mlade s ciljem izrade sveobuhvatne industrijske strategije Kantona Sarajevo na osnovu koje će se fokusirano usmjeravati sredstva u razvoj naučnih institucija koje će kroz privatno-javno partnerstvo raditi na povećanju konkurentnosti i stvaranju dodatne vrijednosti;

Ostvarivanje uvjeta za unapređenje programa podrške privredi, kroz provođenje programa subvencioniranja kreditnih linija za investicije, pokretanje proizvodnje i očuvanje likvidnosti, u skladu s budžetskim mogućnostima s fokusom na industrije u skladu s industrijskom strategijom Kantona Sarajevo, s ciljem očuvanja postojećih poslova i stvaranja osnove za novo zapošljavanje;

Unapređenje rada sektora Sistema interne kontrole s uvođenjem preporuka i monitoringa na način da se osigura jednaka kontrola za sve budžetske korisnike i korisnice, te da praksa bude da se pri otklanjanju grešaka koje ustanovi interna kontrola predlože i mjere za unapređenje uz obavezan proces monitoringa. Sektor interne revizije je sastavni dio Ministarstva finansija i nadležan je za sva ostala ministarstva, ali trenutno njihov angažman je minimalan;

Konsolidacija i povećanje dugoročne održivosti javnih finansija s ciljem poboljšanja kvalitete cijelog sistema za korištenje programskog budžeta kao ključnog alata za koordinaciju budžetskih ulaganja jer programiranjem investicija tokom više godina programski budžet može ograničiti teret koji ta ulaganja stavljaju na kantonalni budžet. Fokus staviti na uspostavu sistema (aplikativnog softvera) za praćenje duga i potraživanja Kantona Sarajevo i u Kantonu Sarajevo;

Kontinuirano vršenje procjene ishoda sporova u toku i shodno procjeni evidentiranje potencijalnih potraživanja i potencijalnih obaveza po ovom osnovu u vanbilansnoj evidenciji, a u skladu s preporukama Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine;

Razvijanje programa finansijske pismenosti s ciljem podizanja razine finansijske pismenosti na prostoru Kantona Sarajevo, a u skladu s preporukama i smjernicama Evropske unije;

Stavljanje cjelokupne javne imovine i javnih dobara u Kantonu Sarajevo u funkciju, čiji će cilj biti osim njihove bazne vrijednosti i povećanje prihoda u budžetu Kantona Sarajevo (javne površine, javni parkinzi, poljoprivredno zemljište, građevinsko zemljište, zgrade, šumsko zemljište i koncesije i ostala dobra);

Rješavanje finansijskih izazova pravnih subjekata u vlasništvu Kantona Sarajevo nastalih potpisivanjem kolektivnih ugovora.

Ministarstvo za boračka pitanja

Podrška prekvalifikaciji i profesionalnoj edukaciji braniteljske populacije s ciljem lakšeg zapošljavanja ili održivosti radnog mjesta i priprema godišnjih programa zapošljavanja i održivog zapošljavanja braniteljske populacije u cilju ekonomskog osnaživanja;

Nastavak procesa stambenog zbrinjavanja (dodjela stana u vlasništvo, dodjela građevinskog materijala, izvođenje građevinskih radova, udruživanje sredstava za kupovinu stambenog objekta) braniteljske populacije te članova i članica njihovih porodica prema jasnijim i transparentnijim kriterijima;

Investiranje u dalje obrazovanje djece pripadnika braniteljske populacije, jačanjem stipendijskog kapaciteta Fonda Ikre i obezbjeđenje adekvatnih finansijskih sredstava za realizaciju stipendiranja, s posebnim naglaskom na stipendiranje II i III ciklusa bolonjskog studija;

Interresornom saradnjom s Ministarstvom za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo te JU „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ provesti posebne programe zapošljavanja maloljetnih branitelja, djece šehida i poginulih branitelja i djece ratnih vojnih invalida;

Izrada socijalne karte branitelja i braniteljki na području Kantona Sarajevo;

■ Stvaranje preduvjeta za subvencioniranje smještaja potrebnih za pripadnike i pripadnice braniteljske populacije u gerontološke centre i pomoć pri osnivanju veteranskog centra;

■ Poboljšanje i unapređenje zdravstvene zaštite braniteljske populacije kroz: primarni nivo – otvaranje veteranskih ambulanti pri domovima zdravlja; sekundarni nivo – otvaranje veteranskog odjela pri Općoj bolnici „Prim.dr. Abdulah Nakaš“; otvaranje dnevne bolnice za oboljele od PTSP-a – Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo.

■ Nastavak aktivnosti na projektu izgradnje Centralnog spomen obilježja svim poginulim braniteljima opkoljenog Sarajeva;

■ Njegovanje kulture sjećanja i kulture pamćenja kroz finaliziranje kapitalnih projekata u saradnji s JU „Fond Memorijala Kantona Sarajevo“ kroz: nastavak aktivnosti realizacije potprojekta izgradnje Memorijalnog kompleksa „Žuč“; revitalizaciju i rekonstrukciju objekta „Kon-Tiki“, te privođenje objekta namjeni u Muzej stradanja građana BiH u skladu s Odlukom „Opsada i odbrana Sarajeva 1992. – 1995.“; nastavak aktivnosti na projektu obilježavanja vatrenih tačaka opsade i odbrane Sarajeva; realizacija projekta „Muzej opsade i odbrane Sarajeva“; potpuna revitalizacija i sanacija postojećeg Tunela D-B sa dobrinjske strane uz odgovarajuće edukativne i muzejske sadržaje.

■ Digitalizacija procesa ostvarivanja pojedinih prava i omogućavanje prenosa određenih prava u prvostepenom postupku na općine, u skladu s propisima iz oblasti lokalne samouprave (u saradnji s višim nivoima vlasti).

Klub zastupnika Naroda i Pravde

Klub samostalnih zastupnika
Hodžić-Lemezani-ZNG

Klub zastupnika
Socijaldemokratske partije BiH

Klub zastupnika Naše stranke